

Mat. 20, 1-16 - *preek - NGKE - 31-3-2019

FAQ 2: Hoor ik er ook bij? (Uitverkiezing)

De veel gestelde vraag die in deze dienst aan de orde komt is die naar de uitverkiezing!

Naar dat angstige: er zijn mensen die bij God horen en anderen niet.

Dat heeft God al besloten voordat ze geboren werden.

Dat is die verkiezing.

Sommigen trekken daaruit de conclusie dat er ook verwerping is.

Dus dat ook van tevoren vaststaat wie niet bij Hem horen.

Dit denken heeft zijn aanleiding in de Bijbel.

Bijv in Ef. 1, 4-5:

4 *In Christus immers heeft God, **voordat de wereld gegrondvest werd, ons vol liefde uitgekozen** om voor hem heilig en zuiver te zijn,*

5 *En hij heeft ons naar zijn wil en verlangen voorbestemd om in Jezus Christus zijn kinderen te worden*

Daar heb je het: 'uitverkiezing'

Is dit nog een vraag tegenwoordig?

Ja, maar niet meer zoals vroeger:

toen groeide iedere gereformeerde met die vraag op.

Nu klinkt hij alleen nog in een bepaalde context.

Bijvoorbeeld bij ouders die hun kinderen bij God vandaan zien groeien en zich gaan afvragen: 'heeft God hén dan niet uitgekozen?'

Een angstige vraag, want je moet de gedachte toelaten dat ze dan voor altijd vreemd voor God zullen zijn.

Maar ook bij kinderen! Kinderen die opgroeien in de kerkelijke gemeente en toch het gevoel hebben dat het hen allemaal niet zo raakt.

Dat heb ik al verschillende keren meegemaakt:

Een gesprek

Ik was verrast dat hij mij wilde spreken en had gedacht dat hij toch niet zo komen.

Waarom?

Hij maakte al een hele tijd niet de indruk dat het hem erg raakte.

Maar hij kwam bij me en hij had echt een vraag voor me.

'Hoor ik er eigenlijk wel bij?' 'Wil God iemand zoals ik wel?'

Toen ik hem vroeg: 'waarom niet?' zei hij dat hij nooit iets van God merkte en dat bij daarom dacht dat hij er zeker niet bij hoorde.

Immers er waren allerlei andere jongeren die wel van alles van God merkten. Kennelijk was het niet voor hem bestemd.

Heilsorde

‘Voorbestemd’ Daarbij hoort de gedachten aan de heilsorde bij. Weer zo’n woord dat wij niet zoveel meer gebruiken.

Het ziet op de weg waarlangs je tot je verlossing (het heil) komt. Dat is ook niet zelf bedacht, je leest er over in de Bijbel.

We komen dit in Rom. 8 tegen (29-30).

Bekende tekst:

28 En wij weten dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede.

29 Wie hij al van tevoren heeft uitgekozen, heeft hij er ook van tevoren toe bestemd om het evenbeeld te worden van zijn Zoon, die de eerstgeborene moest zijn van talloze broeders en zusters.

30 Wie hij hiertoe heeft bestemd, heeft hij ook geroepen; en wie hij heeft geroepen, heeft hij ook vrijgesproken; en wie hij heeft vrijgesproken, heeft hij nu al laten delen in zijn luister.

(Rom. 8:28-30 NBV)

Er tekent zich een trapje op weg naar de verlossing af:

uitgekozen - bestemd - geroepen - vrijgesproken - verheerlijkt

Veel gelovigen bekijken dit trapje van beneden naar boven.

Logisch is dan: ben je niet uitgekozen dan volgen ook al die andere treetjes niet.

En dan hoor je soms volgende redenatie:

(deze las ik in de roman de Jacobs ladder van Maarten 't Hart).

Daar zegt een jongen uit een bevindelijk gezin tegen een andere:

'Of je nu bekeerd bent of niet, het maakt niet uit.' God heeft vóór eeuwigheid al vastgesteld of je uitverkoren bent of niet. Daar kun je zelf niets aan doen. Dus als je uitverkoren bent, kun je doen wat je wilt, maar ga je toch naar de hemel. En als je niet uitverkoren bent, kun je nog zo braaf zijn, maar ga je toch naar de hel. Honderd miljoen jaar geleden, en nog daarvoor, heeft God al besloten of je zalig zult worden of niet.'

...

en ik heb deze redenatie in de werkelijkheid ook wel gehoord.

De vraag dient zich aan: 'Is God zo?'

Dat Hij vrij willekeurig de een uitkiest en de ander links laat liggen?

Laten we eens gaan lezen wat de Heer Jezus daarover zegt.

En stel je dan die vraag: hoe leer ik God hier kennen?

De wijngaard

Wat is dit voor een vreemd verhaal?', denk je misschien.

Is deze wijngaardenier oneerlijk en geeft hij zijn mensen niet waar ze voor gewerkt hebben?

Of is hij juist te goed voor deze wereld?

In het begin verloopt deze geschiedenis vrij normaal.

Een wijngaardenier zoekt flexwerkers voor de oogst.

Natuurlijk dat is veel handwerk en dus een toppunt van drukte.

Hij zoekt zijn arbeiders op de markt. Daar boden ze zichzelf aan.

Ze spreken ook een normaal loon af.

Van een denarie kon je een dag leven.

Dat was echt een dagloon (2)

Het verhaal wordt pas raar wanneer hij om vijf uur's middag (het 11e uur) (6), dat is een uur voor zonsondergang, er op uitgaat om nog weer arbeiders te huren.

Waarschijnlijk waren het niet de beste werkkrachten, want de wijngaardenier had ze niet eerder zien staan.

Was dat omdat ze er nog niet stonden?

Het is ook vreemd dat hij ze voor maar een uur inhuurt.

Hij zal er maar weinig meer aan hebben.

Het lijkt erop dat hij andere redenen heeft om ze in te huren.

Puur het feit dat ze geen werk hebben.

Lees: 'geen bestaan hebben'

Dat is voor hem reden om ze in te huren.

Dat lijkt ook eerder op de dag al zo te zijn (3), de reden dat hij ze inhuurt lijkt ook daar al dat ze werkloos zijn.

En dan aan het einde van de dag betaalt hij ze allemaal een dagloon.
Te beginnen met de mensen die nog maar een uur gewerkt hebben.
Alleen maar omdat hij -zoals hij zelf zegt- 'goed' wil zijn (15).
Dat is niet oneerlijk, maar heel royaal van hem.
Hij zorgt dat iedereen een bestaan heeft, ook al hebben ze helemaal
niet verdiend.

Zie je het?

Hij is niet oneerlijk.

Hij is eerder te goed voor deze wereld.

Aan zijn tijdgenoten gaf de Heer Jezus hiermee de boodschap:
de wijngaard (= Israël) is niet voor speciaal volk dat het verdiend,
maar voor zoveel mogelijk mensen, die het niet echt verdienen.
Dat was een schok voor Israël toen: is God zo royaal?

Wij zijn toch het uitverkoren volk?

Dit is een schok voor gelovigen nu: is God zo royaal?

Die wijngaardenier (-lees God-) wil gewoon alle mensen aan een bestaan helpen. Dit is de God van Joh. 3,16

Verkiezing

Wat betekent dit dan voor ons denken over de uitverkiezing?

Dat het niet aan ons is om ons af te vragen of wij er wel bij horen.

Ook niet of zij er wel bij horen.

Dat komt alleen aan God toe.

Dat blijft voor ons verborgen. Wij kunnen niet over Gods schouder meekijken. Dus beneden aan de trap gaan staan,

om bij voorbaat te kunnen zien hoe met ons of met de ander is gesteld.

Dat is niet aan ons.

We kunnen alleen maar terugkijken.

En ons verwonderd afvragen hoe we toch gekomen zijn, waar we nu zijn. Dat moet toch wel bij God begonnen zijn.

Voor ons allemaal geldt dat we de naam van God kennen.

We hebben van Hem gehoord; zijn op de een of ander manier met Hem opgegroeid.

Velen zijn hier zelfs al gedoopt.

Niemand kan zeggen: ik ben hier zelf naar toe gekomen. God heeft je hierheen geroepen

En als je dan weet hoe God is.

Dat Hij zoveel mogelijk mensen een bestaan wil geven. Ga er dan maar van uit dat je Gods naam niet zomaar gehoord hebt, maar dat Hij op je op die manier naar Hem toeroept.

Naar zijn wijngaard, zijn volk. Om je een bestaan te geven.

Weet dat God de hele wereld lief heeft.

Het is niet aan ons om God na te rekenen.

Om ons angstig af te vragen: of we er wel bij horen.

Dat weet alleen God.

Wie zich daar zorgen over maakt, moet oppassen dat hij God niet tekort doet. Als je je zorgen maakt over bij God horen.

En mag er aardig zeker van zijn dat God die vraag in je wakker maakt.

Omdat je al graag bij Hem wilt horen. Dat is de roeping van God.

Broers en zussen, horen we er wel bij?

We maken ons soms zorgen over vrienden, familie en kinderen.

We zien ze weg groeien van een leven met God.

Maar probeer God niet na te rekenen hierin. We kunnen dit niet weten.

Wij niet!

Luister eerder goed naar wat Hij tegen ons laat zeggen, kijk naar het beeld dat Hij ons van zichzelf geeft en laat je bemoedigen en troosten.

Misschien moeten we daar veel meer over praten met elkaar,
veel meer over bidden met elkaar.

Pleit er bij God maar op. Hij zal zeker naar je luisteren.

Want dit is de God die de wereld liefheeft. Die daar alles voor
overheeft.

In deze lijdenstijd denken we daar 40 dagen lang aan terug.

Hij geeft onze dierbaren niet zomaar op.

Je mag wel zeggen dat Hij ze nog meer liefheeft dan wij.

Hij heeft de wereld immers lief. En wil nog veel meer dan wij dat al onze
dierbaren bij hem een bestaan krijgen.

Hij roept ons allemaal en wacht geduldig!

Amen.

© Wieb Dijksterhuis, 31-3-2019